

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . f. 3.—, za pol leta . f. 5.—, za vsa leta . f. 12.—
Naročnine je plačevati naprej na srebne brez priloge naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 avt., izven Trsta po 4 avt.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prestop, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravitelstvo** ulica Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati lose Trst. Odprta reklama cija se prosto pošilja.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P. edinosti je moč“.

VABILO na javni narodni shod, ki ga sklicuje pol. društvo „Edinost“ v hiši gospoda Matija Sancin-Vrba v Škednju v nedeljo dne 29. t. m. ob 3 $\frac{1}{2}$ uri popoldne.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
3. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ sklicuje zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeleže teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 22. novembra 1896
na Opčinah.
(Dalje)

Poslanec Nabergoj je nadaljeval: O šolstvu sem govoril že v Bazovici. Povdarjal sem pomanjkanje šol v naši okolici. Slovenske šole bi krvavo trebali n. pr. pri sv. Mariji Magdaleni in v Rocolu. A ne trpimo samo na pomanjkanju šol, ampak tudi učiteljskih močij na obstoječih šolah. Mi bi trebali več šolskih poslopij in več učiteljev. V mestu n. pr. ne sme biti nad 60 otrok na jednega učitelja, a po okolici jih je do 100 in več. Ta nedostatek je bil tudi na Opčinah, po mojem prizadevanju se je odpomoglo temu nedostatku.

Mnogo stvari je še sedaj po okolici, katere treba obžalovati. Sami veste, kako potrebno je, da se vam čuvajo pridelki na polju pred uzmoviči. To nalogo imajo poljski čuvaji. A kaj vidimo? Mesto da bi poljski čuvaji vršili svoj važni posel, morajo opravljati privatne posle gosp. komisarjem. (Klici: Celó čevlje jim morajo čistiti!) Tudi radi

te zlorabe sem se pritožil pri županu, a ta poslednji mi je obljubil, da dá stvar preiskati. Res so bili pozvani v Trst vsi poljski čuvaji in so dobili strog ukaz, da morajo vršiti le svojo službo. (Klici: Vse to je bilo le proforma!) Res je, kajti pred kakimi 14 dnevi sem zopet čul o takem slučaju. Slabo je pri tem, da se ljudje ne pritožujejo v vsakem slučaju. Saj vemo, da izvestni organi izvršujejo neljube jim ukaze le toliko kolikor se njim zdi!

Tudi na stanovanja naših duhovnikov sem mislil. Po nekod so ista res slaba; ako bi bila ista namenjena jetnikom, bi jih popravili hitro, češ, da so nezdrava. Ali za duhovne mora biti vse dobro. Moje pritožbe so vendar izdale nekaj. To leto se prezida farovž v sv. Križu in potem pride na vrsto tudi vasa vas.

Da ne boste mislili, da se vam hočem danes le prikupiti, povem vam, da sem prišel le poročat in ne priporočat se, kajti ne vsprejem več candidature, ne v tem in ne v nobenem drugem okraju. Često je čuti v vaših medsebojnih pogovorih: Kaj nam je dal Nabergoj?! Dal?! Ničesar vam ni

dobiva tla v inozemstvu. — Mascagnijeva slava se je razširila z jednim samim delom po vsem svetu, zujim si je pridobil pol milijona frankov, a njegova zvezda je zatemnela valed neuspehov poznejših del. — Smetana pa si je moral iskati skromnega kruha izven domovine; vrnil se je, je slagal mnoge opere, ki so vrlo vspele, a svetu ostale nepoznane, on sam je oglušil in umrl v blaznosti. Da ni srečen slučaj na dunajski gledališki razstavi seznanil svet z njegovo „Prodano nevesto“, poznan bi bil le Čehom, a tako divijo se mu vsi izobraženci; priboril si je nakrat vse nemške odre, in v kratkem se uprizori njegova najboljša opera tudi v Parizu. Smetana je bil Slovan in njegova glasba je slovanska! A v tem tiči tudi mnogo vzroka, da je bil toliko časa neznanec ostalemu svetu. Kaj to, da so se njegove opere predstavljale v Pragi nepretrgoma, z največim vspohom — dvorno operno gledališče na Dunaju posegalo je raje po najneznatnejših nemških delih, raje poskušalo z italijanskimi gostovanji, raje pripuščalo, da so mu propadale francozke opere, nego da bi vsprejelo pod svojo streho Slovana, Avstrijca. In ko je slovanska glasba na mednarodni razstavi pred večaki in strokovnjaki dosegla najslajnejši vseh, je zopet raje prepustila opero predmestnemu gledališču v uprizoritev, ki je znoj res do-

dal, ker vam ničesar dati ne more. Kdo pa bi hotel biti poslancem, ako bi moral dajati svojim volilcem?! Toda vprašati treba, kaj je storil? Nisem nameroval sicer, ali dovolite mi vendar, da se nekoliko ozrem v minole čase, v prvo dobo svojega poslančevanja. Mlajši rod seveda ne ve tega, kar je bilo pred tridesetimi leti. Nočem peti hvale samemu sebi, ker to ni lepo; le zato hočem oživiti nekoliko spominov, da bodeti videli razmere in mogli soditi. V mestni zbor sem prišel v prvič leta 1865. Reči vam morem, da je bilo takrat — pred 30 leti — bolje za nas v narodnem pogledu, nego je danes. Vsa naznanila in oglasi, namenjeni za okolico, bili so takrat v slovenskem jeziku. Na magistratu je bilo uradnikov, ki so v slovenskem jeziku občevali z okoličani. Mnogi izmed vas se gotovo še spominjate asesorjev Marušiča, Reina itd. (Klici: Dobro se spominjamo!) Tako se je godilo pod župani Conti, Tomasini, Porenta! Poslednji me je navadno nazival: Gospod Janez! Tudi današnji gospod župan ni bil nasprotnik našemu jeziku. Svoj čas je bil on poveljnik 6. okoličanski kompaniji, a jaz sem bil njegov naddesetnik. Ta isti Pitteri je izdal pravilnik v slovenskem jeziku, katerega sem moral jaz potem razdeliti med vojake naše kompanije. Sedanji župan in tedanji poveljnik Pitteri je torej pripoznal s tem, da je okolica slovenska. V tem pogledu je bilo takrat bolje.

Materijalno smo bili seveda na slabem. Dasi smo morali okoličani plačevati v občinsko blagajno kakor meščani, vendar smo morali še posebej in iz svojega vzdrževati ceste, šole itd. Nikjer po vsej okolici ni bilo ni jedne svetilnice. A da se je potem obrnilo nekoliko na bolje, zahvaliti je po velikem delu pritisku z moje strani. Le mojemu in mojih tovarišev trudu se morate zahvaliti, da so se odpravile nekatere krivice. Tu bi nekaj omenil le mimogredé. Ko sem nekoč povdarjal krivice, prigovarjalo se mi je, da to ni nič, marveč da po tržaški okolici hodi in šunta ljudstvo neki Bleiweis. Jaz pa sem jih zavrnil: „Jaz poznam

seglo najlepših vspehov. Ono je šele, osramočeno od Nemčije, kjer je Smetana našel takoj pot na oder, moralo sicer nekaj storiti, uprizorilo je res skrbno in dobro „Poljub“, a dasi je dosegel ta najlepši vseh, opustilo je opero čez leto dni ter je pozneje ni več ponavljalo, kljub dobrim umetniškim in gmotnim vspehom; prineslo je opero „Tajemství“, ki sicer res ni vspele, a vsejedno zaslužila, da se nekoliko forsira s ponovitvami, kakor se to tako rado dogaja pri drugih avtorjih. Slednjič je vendar-le uprizorilo tudi ono „Prodano nevesto“. Sprevidelo je menda vendar, da se ne mora dalje odtegovati tej dolžnosti. Uprizorilo jo je, in to moramo radostno priznati, z vso izbornostjo in skrbljivostjo. In zato je doseglo tudi vspeh, kakor-nega je pogrešalo leta in leta. Želeti je le, da si posname iz tega nauk, da je umetnost mednarodna svojina, ter da toliko povdarjani nemški značaj dunajski ne zgubi ničesar, ako se poleg dosedaj običajnih nemških, francozkih in italijanskih oper uprizoré tudi priznane slovanske. In koliko krasnega užitka bi lako podala s tem občinstvu! Ruski glasbeniki so nji še vedno nekako strašilo, prinesla je svojedobno le Rubinsteinove opere, dočim se je v Nemčiji udomačila Glinkova „Življenje za cara“ in Čajkovskega „Eugenij Onegin“. A ako že nikakor noče tega, vsaj ima avstrijskih skla-

PODLISTEK.

Iz gledališkega življenja dunajskega.

III.

Kako nejednako pač deli sreča svoje darove! Koliko truda in napora treba, da si kdo pribori pristojno veljavo, a kako lahko doseže drugi največja priznanja. Kako malo upšteva svet jednega, kako proslavlja drugega; kako slavi jednega šele po smrti, kako hitro pozabi drugega že za življenje! Nikjer se nam ne razodeva trmoglavost in nestalnost sreče tako jasno, kakor pri umetnikih, zlasti pri glasbenikih. — Mozart je živel skromno, skoro siromašno; njegove opere so mu donesle pač priznanja, a le malo gmotnih dobičkov; a danes slavi jih svet kakor nedosegljiva dela! — Rossiniju se donesle njegove opere neizmerno slavo in ogromno bogatstvo, danes so že, izvzemši dveh, skoro pozabljane. — Mayerbeer si je pridobil zujimi istotako največje proslavljanje in mnogo imetje, a tudi mnogo sovražstva in nasprotstva njegovi sméri, kljub temu so se vzdržale večinoma še povsod. — Wagner je preživel mnogo bede, a pridobil si pozneje bavarskega kralja v zaščitnika in prijatelja. Njegove težnje so imele najudanejšje pristaje, a tudi najstrašnejše nasprotnike, a danes vlada njegova smér v Nemčiji in si pri-

slučajno Bleiweisa osebno in vedel bi jaz prvi, ako bi bilo to resnično. Narodnega četa po okolici ne bi moglo vzbuditi niti sto Bleiweisev, ta čet je položila v nas božja narava!"

Tako sem se vedno trudil in boril po svoji moči. Ne iz sebičnosti, ampak iz bratovskega čustvovanja. Glavno mi je bilo vsikdar: da le kaj dosežem za ljudstvo, bodisi v materialnem ali v duševnem pogledu! Prosim, zapomnite si to, da boste mogli odgovarjati nasprotnikom, ko vas bodo vpraševali: kaj vam je dal Nabergoj? Morda bi bila tu umestna nastopna prilika: Mislamo si moža, ki bi imel dve ženi, vsako se svojimi otroci. Mož ne ljubi jednako teh dveh žen in tudi ne njihovih otrok. Jednim privošču vse, drugim nič. Recimo, da je jedna žena Italijanka, druga pa Slovenka. Otroci poslednje so oni, ki so zanemarjani in zapostavljeni; zato so tudi nemirni. Hkratu se čutijo polnoletne, jamejo zavedati se svojega prava, želijo si varstva, da bi mogli ekzistirati.

Kdo je ta oče, vprašam vas, z dvojnimi otroci in nejednakim srcem? Naš slavi mestni magistrat! (Viharna veselost in ploskanje. Klici: Očem!) On daje za jedne vse, za druge nič! V tej pristranosti je povod našemu žalostnemu položaju. A mi zanemarjeni otroci smo prišli do spoznanja in kličemo: Dovelj tega, — tega nemarnega očeta treba staviti pod kuratelo! (Viharna, dolgo trajajoča veselost.) To hočemo, to prosimo, a kurator bodi: c. kr. okrajno glavarstvo! (Frenetično ploskanje. Klici: Živio! Slava Nabergoju!)

Predsednik Mandič: Ali želi kdo besede k temu poročilu?

Zborovalec Fran Kariž jemlje hvaležno na znanje to poročilo in predlaga, da se gospodu poslancu Nabergoju izreče brezpogojno zaupanje. (Splošno pritrdjevanje.)

Temu predlogu je želel zborovalec Ferluga dodatek, v katerem se izreka g. Nabergoju tudi zahvala na njega trudu in požrtvovalnosti.

Predsednik Mandič je dal na glasovanje ta kombinovani predlog, ki se je vsprejel soglasno in med ovacijami gosp. Nabergoju.

(Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 25. novembra 1896.

Državni zbor. O odgovoru grofa Badenija na interpelacijo radi afere Schaffotsch govorimo na drugem mestu. — V večerajnji seji poslanske zbornice je posl. Burgstaller stavil predlog, da se podaljša od 12 na 20 let doba za osvoboditev od davka na hišno najemščino za one hiše v Trstu, ki so se prezidale iz zdravstvenih in prometnih ozirov. — Na to je pričela razprava o predlogu za uravnavo uradniških plač. Ministerski predsednik je zagotovil, da je vlada prešinjena dobrohotnostjo do uradnikov, vendar se mora izreči proti temu, da bi se določilo, da predloge merajo stopiti v veljavo že z dnem 1. julija 1897.,

dateljev čeških, katerih dela so izborna vspevala v Pragi, skladateljev, ki imajo priznano veljavo v strokovnjakih. Poleg Smetane so Dvořak, Fibich, Bendl, Šebor i. dr. so hrvatski in srbski skladatelji podali marsikako opero, ki bi gotovo vspela tudi na Dunaju. Občinstvo samo je sedaj vsaj toliko izobraženo, da se ni bati več škandala, s kakršnim so nahujskami in najeti nacionalci pred več nego 10 leti preprečili uprizoritev Dvořakove opere „Šelma sedlak“. Tedaj je grešilo vodstvo, da se je udalo pobalinom; sedaj pa, ko vsa Nemčija proslavlja slovanskega genija, mu tudi doma ne bodo nasprotovali, saj bi se s tem osramotili pred lastnimi rojaki. Vsi časopisi so se izrekli v svojih kritikah najlaskavejše o Smetanovi godbi, vsi so polni občudovanja, polni hvale. — Ne vsi! Jedin „Deutsches Volksblatt“ je zabavljaj, da se je slavil cesarjev god s češko opero; jedino njegov obskurni recenzent je skušal z navidezno učenostjo razdirati Smetanovo krasno glasbo. A ostal je povsem sam in osamljen.

In ako tudi so o premijeri Čehi v opravičeni radosti slavili zmago svojega glasbenika in vseh svojega pevca, vendar je priznanje tudi od nemške strani porok, da se opera vzdrži in ohrani v dvornem gledališču dolgo, dolgo vrsto let.

Severus.

ker ni še pokritja za povečano potrebnost. Na poznejši razpravi se je udeležilo več poslancev, med istimi tudi slovenski poslanec dr. Ferjančič. Generalna razprava se je zaključila in sta bila izvoljena gen. govornikoma posl. Pientak (za) in Brzorad (proti).

Najnovejši „slučaj“. Te dni se je osnovalo „katoliško učiteljsko društvo“ za Predarlško. Na osnovni shod je došel tudi c. kr. okrajni glavar Schaffgotsch v Feldkirchu ter je nagovoril učitelje v zmislu svojega katoliškega mišljenja. Zatrnil je zajedno, da sedanja vlada ni nasprotna stremljenju katoliških učiteljev, kakor je bila nekdanj in da ne bode delala ovir istim. Ta nagovor je strašno razburil nemške liberalce, ker se bojé ti poslednji, da je morda oni okrajni glavar govoril v imenu vlade, kar bi bilo znak nastopivše „reakcije“. Zato so hitro interpelovali vlado radi tega najnovejšega „slučaja“. Da potolaži razburjene živce nemško-liberalne gospode, je zagotovil grof Badeni v večerajnji seji poslanske zbornice, da ne odobruje onega nagovora, da grof Schaffgotsch ni bil pooblaščen, da govori v imenu vlade, ter da vladi velja načelo, da politični uradniki — ker stoje v službi ukupnosti — ne smejo v svojem uradnem poslovanju označati strankarskega stališča, ampak jim je postopati le v zmislu zakonov in pooblaščenih predpisih. Slednjič je povedal g. ministerski predsednik, da je že ukrenil potrebne, da se ne bodo ponavljali taki dogodki.

Vsled tega „povoljnega“ odgovora so izjavili v večerajnji seji poslanske zbornice posl. Nietzsche in tovariši, da umaknejo svoj nujni predlog v tej zadevi. Tako je grof Badeni zopet kanil blažilnega zdravila na skelečo rano nemških liberalcev.

Ta pojasnila so jako zadovoljila nemške liberalce. „Mattinu“ javljajo iz parlamentarnih krogov, da je grof Schaffgotsch najbrže hotel izzvati kako postopanje proti sebi, ker nameruje zapustiti državno službo ter se posvetiti političnemu življenju. Govori se tudi, da je grof Schaffgotsch res že pozvan na namestništvo v Inomestu, da se opraviči. Še enkrat moramo pa poudariti, da je vladno glasilo „Reichswehr“ že predvečerajšnjem objavilo ves nagovor okr. glavarja, ne da bi bilo pridalo ni besedice graje in tudi v današnji številki zatrja, da ni nikakega povoda za razburjenje radi onega nagovora. Obsodba grofa Badenija se torej ne strinja posebno z sodbo najnovejšega vladnega glasila. Po takem še sedaj ne vemo prav, na čem da smo se „slučajem Schffgotsch“!

Lueger o antisemitizmu. Nedavno se je razgovarjal z dr. Luegrom eden urednikov znamenitega francoskega lista „Temps“. V tem razgovoru je rekel Lueger med ostalim: „Mi kristjani nismo dorasli Židom v gospodarski borbi, zato pa treba ukloniti njihovo prevzetnost. S konkurenco ne ide, kajti Židi imajo svojo posebno moralno. Ko smo si osvojili deželni zbor in občine, hočemo delati na to, da dobimo večino tudi v državnem zboru. Zasnovati hočemo na Dunaju komunalno banko, katera naj izpdkopije židovski upliv, in naj podpira našo trgovino in industrijo. Ko židje ne bodo mogli več služiti denarjev, pojdejo sami od sebe. Naj le grejo, kamor jim drago, samo da ne ostanejo pri nas. V načelu je vlada z nami, z našimi. Ona ve, da je naša stvar dobra. No, vlada ne more kazati svojega intimnega čustvovanja in svojih mislij. Okolnosti zahtevajo, da se drži v rezervi. Ali se sploh more katera vlada očitno izreči za antisemitizem, ne da bi se morala potem boriti s finančnimi silami? To ni še mogoče za sedaj, mi pa delamo na to, da izvojujemo zopet svojo bodočino in — vladamo!“

Srbski kralj se je odpeljal večeraj z Dunaja v Rim. Spremljata ga italijanski opravitelj poselnih poslov v Belemgradu in vojaški atašé italijanskega odposlanstva na Dunaju, ki je akreditovan tudi za legacijo v Belemgradu.

Položaj v Turčiji. V Carjemgradu nadaljujejo aretovanja Turkov. Tudi nekaj turških duhovnikov so zaprli. — Iz Sistova poročajo, da so se uporniki polastili mesto Mayamo. Podrobnih vesti o tej osvojitvi ni. Poveljnik utrdb Arteaga je s 700 vojakih razgal tolpo upornikov. Od istih je padlo 20, ranjenih pa je mnogo več.

Revolucija na Kretu. Pariška „Agence Havas“ javlja iz Aten: Malone vsi člani krečanskega narodnega revolucijskega zbora zbrali so se

v Samosu in sklenili odposlati konzulom protest, v katerem zahtevajo, da se takoj izvedejo obljubljene reforme. Ako se to ne zgodi, da bodo z orožjem v roki zahtevali svoja prava.

Francija in Rusija. V francoski komori je bil te dni v razpravi proračun ministerstva za vnanje stvari, torej prilika za razpravo o veliki politiki. Na prvem mestu je bil seveda razgovor o odnosajih med Francosko in Rusijo. Na razna vprašanja je zatrnil minister vnanjih stvari, Hanotaux, da prisrčnost in dostojanstvo, kakor je narod francoski vsprejel ruskega carja, sta pokazala vsemu svetu, da se vrši posebna slavnost med velikim narodom in velikim vladarjem. Vsakdo je mogel opaziti ono, kar se naslanja na minolost in kar opozarja na bodočnost. — Na vprašanje, da-li obstoji posebna pogodba med Francosko in Rusijo, je odgovoril minister: „Kar se more in sme povedati v javnosti, je dobro povedano v premišljenih, dogovorjenih, preciznih odgovorih Njeg. Veličanstva, ruskega carja in predsednika republike v Cherbргу pred mornarico, v Parizu pred zastopniki naroda in v Chalonsu pred šefom in častniki francoske vojske. Minister vnanjih poslov se drži teh izjav. Poklic, ki mu ga je vršiti, ter viši interesi katere lahko umeje zbornica, nalagajo mu dolžnost, da ne doda ničesar gledé sporazumljenja, o katerem ne more dvomiti nikdo več.“

Francoska javnost je bila nekoliko razočarana, da se je minister dosledno in trdovratno izogibal besedi „zveza“.

Makedonsko vprašanje. Turčija je bolna prek in prek; vsa Evropa soglaša danes v tem, da temu bolniku ni več pomoči, da ni zdravila za njega bolezen. Ta bolnik ne trpi samo na jedni rani, nego na mnogih. Mnogo zdravnikov je krog njega postelje, ki se trudijo in trudijo. Ne pa v ta namen, da bi ga ozdravili, ampak da mu še nekoliko podaljšajo boruega življenja dni, ker — no, ker dediči niso še jedini med seboj, kako naj razdele dedščino med sedoj. Da torej ne pride prehitro do krvavega deljenja, žele vsi, da bolnik ostani še nekoliko časa pri življenju.

Poleg svojega krečanskega in armenskega vprašanja ima Turčija tudi jako pereče makedonsko vprašanje. A ker smo nedavno obširneje govorili o armenskem vprašanju, dočim krečansko prav sedaj daje vse roke polne posla evropski diplomaciji, bodi nam dovoljeno, da spregovorimo par besed tudi o makedonskem vprašanju. V to nam je dala povod vest iz Aten (na Grškem), da so Bolgari udrli v neki vasi v grško cerkev ter zahtevali, naj se maša daruje v bolgarskem jeziku. Nastali so izgredi, a na Grškem da je vest o tem dogodku povzročila ogorčenje. Makedonska pokrajina leži severno Grške in meji na zapad z Albanijo, na sever z Srbijo in na vzhod z Bolgarsko. Makedonija je jako rodovitna dežela. Velika večina te turške pokrajine je slovanska, komaj četrtina je Grkov in Albancev. Žal le, da slovanska večina ni zlozna med seboj. I tu imamo tiste nesrečno in tradicionalno neslogo. Slovanska večina je sestavljena iz Srbov in Bolgarov. Srbi reklamujejo Makedonijo kakor srbsko, Bolgari pa kakor bolgarsko zemljo. Učenjaki tega in onega slovanskega plemena se sklicujejo na zgodovino in na etnografske odnose, in se koljejo med seboj; to pa omogoča Turčinu, da gospoduje Srbov in Bolgarom v Makedoniji po svoje. To nasprotstvo med Srbi in Bolgari je bilo včasih že tako ardit, da je že prislo do prelivanja krvi in do pobojev. Britko je obzalovati se slovanskega stališča, da ta boj med Slovani ne dopušča, da bi prišlo do odločilnega boja med Slovani in nestrpnimi, fanatičnimi in prepotentnimi Grki, do boja proti pokvarjenim grškim popom, katere pošilja v Makedonijo carigradski patrijarh v prvi vrsti kakor grške agitatorje. V ta namen, da bi se nekoliko paralizovala moč tega patrijarha, ustanovil se je leta 1870. pod pokroviteljstvom Rusije bolgarski eksarhat, torej posebna cerkvena oblast. Le-ta naj bi bila novo in izdatno sredstvo Bolgarom in Srbom proti ekumeniškemu patrijarhatu v Carjemgradu. Naravno, da se je tedaj ogromna večina Bolgarov in Srbov iz tega vzroka izrekla za novo cerkveno oblast. Ali ta ustanovitev — kolikor jej je bil namen blag — je postala pozneje vir mnogim preprirom mej Bolgari in Srbi. Mesto da bi bil bolgarski eksarhat jednako ljubeznivo objemal Srbe

in Bolgare, postajal je bolj in izključno bolgarskega značaja, hoté doseči, da nadaljni boj naj se bije le med bolgarskim in grškim življem. To odri- vanje srbskega življa je seveda ozlovolilo v Srbiji, in prišlo je do tega, česar ni bilo pričakovati in kar je silno obžalovati: Srbi so se postavili zopet na stran carigradskega patrijarhata proti bolgar- skemu eksarhatu. Ali ljuto so se prevarili Srbi v svoji nadi, da jim pride kaka podpora od patrijar- hata. Ekumeniški patrijarh ne ukrene ničesar brez sporazumljenja z Grško, a Grška noče ni čuti o sporazumljenju ni z Srbi, ni z Bolgari, ker smatra samo sebe dedičem starega Bizanca (nekdanjega cesarstva, ki je obstalo do l. 1453., ko je Carigrad pal v roke Turkom).

Stvari stoje danes torej tako: Grki se opi- rajo na patrijarha carigradskega, Bolgari na bol- garskega eksarha, Srbi pa na — nikogar. Posle- dica temu pa je zelo žalostna: nasprotstvo med Srbi in Bolgari in prosjačenje Srbov za koncesije — pred turskim sultanom! — Kakor je videti torej, je v tem makedonskem vprašanju tesno spojen cerkveni moment z narodnim. V Turčiji to tudi drugace ni mogoče, kajti turska vlada pozna le cerkve kakor predstavljateljce dotičnih narodnosti. Le cerkve morejo ustanovljati šole v materinem jeziku.

Pripoznati je sicer, da ima srbska samostojna propaganda zabeležiti dokaj uspehov, ker je pri- dobila zase raznih krajev Makedonije, ki spadajo pod bolgarski eksarhat; toda ti uspehi le netijo prepir med Bolgari in Srbi. Se slovanskega sta- pa si ne moremo misliti vspešnega rešenja pere- čega vprašanja makedonskega drugače, nego po sporazumljenju med obema slovanskima plemenoma. Ako ne pride do takega sporazumljenja bo tekla kri in smejal se bode tretji, ki ni — ne Srb, ne Bolgar, ki pa sovraži oboje jednako. Ako ti dve plemeni ostaviti taktiko nestrpnosti in trme ter se sporazumeti glede obojestranskih pravic v Ma- kedoniji, potem se makedonsko vprašanje ne more rešiti drugače, nego v slovanskem zmislu. A ti veliki trenotki se bližajo erjaškimi koraki, kajti likvidacija Turčije je vprašanje ne posebno dolge bodočnosti. Za Slovanstvo na Balkanu bi bilo usodno, ako bi Slovane zalotila v stari, tradicionalni ne- slogi. Streznite se torej in sporazumite se!

Različne vesti.

Osebnost. Viši državni pravnik tržaški, vitez Karol Defacis, vrnil se je z Dunaja v Trst.

Odlikovanje iz Italije. Kralj Umberto je ime- noval tajnika tržaške trgovinske zbornice, viteza Bujattija, častnikom reda italijanske krone.

Imenovanja. Prizivno sodišče v Trstu je ime- novalo avskultantom pravne vežbenike na okrož- nem sodišču v Gorici, Karla Sniderja, Rajmunda Debevca in Josipa Trevisana.

Novi škof na Krku. Osiromačena škofovska stolica na Krku se je popolnila razmeroma hitro. Naslednikom sedanjemu tržaškemu škofu na Krku je imenovan profesor in doktor bogoslovja, dr. Anton Mahnič.

Sinočnji „Piccolo“ beleži zadovoljstvom, da je novi škof nasprotnik „slovenskih agi- tacij.“ Po tem soditi se nadeja, da novi škof pojde Italijanom istrakim na roke vsaj v toliko, da prepove podrejenim duhovnikom vsako „sloven- sko agitacijo“, to je: proti vladajoči stranki itali- janski. Da-li se res uresniči ta nada židovskega glasila? Izjaviti moramo odkrito, da bi bilo žele- ti ne le v interesu naše narodnosti, ampak tudi na korist naše vere, da se ne uresničijo nade „Pic- colove“. Z ozirom na to imenovanje nas nimalo ne moti pogled v minolost, ampak mi hočemo raču- nati le z bodočnostjo. In tako računamo za trdno, da tudi novi vladika krški pozabi, da je bil bojevit časnikiar in da bode skrben in dobro- heten oče, pastir in voditelj — proganjanim.

Ako bi pa prišlo drugače — Bog sam daj, da ne pride — potem bomo seveda primo- rani braniti politička in narodna prava na vse strani in s tisto treznostjo, a tudi odločnostjo, katero nam podeljuje zavest o pravičnosti lastnega programa. Mi bomo po svoji moči delali na to, da verniki ne pozabijo svojih dolžnostij do višjega pastirja, zajedno pa se nadejamo, da bode tudi viši pastir poleg svojega svetega poklica podpiral narod v njega prizadevanju za svoj častni, posvetni blagor, za svojo bodočnost, za svojo ekzistencijo.

Delovanje sedanje duhovščine po Istri nam je dokaz, kako divno se da spajati to dvojno delo duhovnika. In kolikor poznamo mi to duhovščino, ne dvomimo niti za trenotek, da ostane z v e s t a tej svoji sveti misli za vse slučaje. Z željo, da ta duhovščina dobi v novem vladiki višjega voditelja svojemu delovanju v dosedanji smeri, sklepamo dolžno udanostjo in spoštovanjem ta svoj pozdrav novemu škofu krškemu.

Dvojna mera. Zadnja „Domovina“ pripove- duje, kako sta morala pred tremi leti profesorja in duhovnika Zupan in dr. Svetina zapustiti Aloj- zijevešče v Ljubljani, ker ministerstvo ni dovolilo, da bi poučevala iste dijake, s katerimista stanovala sku- paj v omenjenem zavodu. Potem nadaljuje celjski list: „Zdaj si pa pogledimo, kako se pa ravna z nem- škimi profesorji in nemškimi dijaki na Štajerskem. Prvič velja na Kranjskem neka Bezirksperre, ka- kor nekdaž za Napoleona Continentalsperre, nam- reč dijaki, ki so rojeni na Dolenjskem, morajo po odloku dež. šol. sveta študirati v Novem mestu, dijaki iz kranjskega in radolškega okraja morajo študirati v Kranju. Na Štajerskem pa smejo dijaki, nabrani na Gorenjem Štajerskem, študirati v Cel- lju, to je na Spodnjem Štajerskem. Pa tudi pro- fesorji imajo na Štajerskem večjo svobodo. Tako n. pr. sme Duffek, profesor višje gimnazije v Celju, stanovati in hrano imeti v celjskem „Studenten- heim u“ s tistimi dijaki, katere poučuje v šoli. „Preljuba pravičnost, o j kje si doma? — Baron Gautsch! zakaj pustiš, da se tako ravna?“

Iz tržaške okolice pišejo „Slov. Narodu“: Naše pol. društvo „Edinost“ prireja nekaj tednov sem po vsej okolici shod za shodom in vrši tako svojo prvo dolžnost, vzgojevati ljudstvo za politično delovanje. Uspehe teh shodov more presoditi le tisti, kdor živi v okolici tržaški in ima priliko, spoznavati mišljenje okoličanov. Zadnja leta je v okolici vladala neka letargija. Okoličani so postajali v narodnem oziru čedalje indiferentnejši in to, ker je na jedni strani magistrat nanje pritiskal, na drugi pa niso dobivali zadostne vzpodbude. Zdaj se je to že precej premenilo in sicer vsled shodov „Edinosti“. Zlasti se zanimajo okoličani za vpra- šanje o ustanovitvi posebnega okrajnega glavarstva za okolico. To vprašanje je velike važnosti, zakaj čim več se magistratu uteani delokrog, toliko manj bo imel upliva. Naravno je, da se nekaterniki s to idejo se niso sprijaznili, največ, ker je še ne razumejo dobro, a večina okoličanov je zanjo uneta, in če bo pol. društvo „Edinost“ delovalo tako, kakor deluje, zadnji čas, je končna zmaga zago- tovljena. Naj bi možje, kateri so se lotili težavnega dela, vzbuditi slovenske okoličane, vztrajali pri delu in je nadaljevali tudi o volitvah!

Gradec. Pred kratkim se je osnovalo „Pod- porno bolniško društvo slovanskih vseučiliščnikov v Gradcu“ z blagim namenom, oskrbovati in pod- pirati obolele dijake slovanskih narodnostij. Kdor le količkaj pozna razmere in težnje dijaške na vseučilišču, komur je znano, s kakimi težavami in pomanjkljajem mora se posebno slovenski dijak bojevati v tujini, ta uvidi potrebo takega blago- dejnega društva! Težko je že dijaku shajati, dokler je še zdrav in čvrst, koliko težje, da, celó nemogoče, kadar zboli ubogi dijak. Ker so mu zdravniška pomoč, zdravila itd. predraga, zane- marja bolezen vedno bolj in bolj; pogubonosno kal nosi v sebi in le malokateremu je mogoče, pravočasno ukreniti potrebno, ker je žalibog v preslabem gmotnem stanju. Človeka zaboli srce, ako vidi hirajočega kolego brez pomoči. Da jih ravno izmed slovanskih dijakov toliko umrje pre- rano, vzrok temu je, da je slovenski dijak brez vsake pomoči v slučaju bolezni.

Že dolgo se je občutila potreba podpornega bolniškega društva v slovanskem dijaštvu in zdaj se je uresničila ta srčna želja. Da bo pa društvo tudi dosegalo svoj namen, treba je podpore iz do- movine, od prijateljev dijaštva. Letnina za dijake je mala (4 krone), ker se ne more več zahtevati od njih in zato so v slučaju bolezni popolnoma preskrbljeni. Z ozirom na velike stroške obrača se odbor na radodarne rodoljube s prošnjo, da bla- govollijo pristopiti društvu kakor podporniki (10 kron na leto) ali pa kakor ustanovniki (200 kron), za kar jim bode slovansko dijaštvo vedno hvaležno.

V društvu so zastopane vse slovanske narod- nosti in na čelu stoji akad. senat, ki je uvidel

veliko potrebo. Pričakuje, da se slovensko občin- stvo tudi to pot odzove naši prošnji, prosi odbor, da se pošiljajo eventualni darovi in podpore na odbor podpornega bolniškega društva slovanskih vseučiliščnikov v Gradcu (Allgemeines Krankenhaus).

Odbor se je konstituiral sledeče: Predsed- nik, g. prof. dr. Eppinger Hans; podpredsednik, g. med. Kunst Anton; I. tajnik, gosp. med. Kac Viktor; II. tajnik, g. med. Dražič Luka; blagaj- nik, g. med. Feustein Leo; blagaj. namestniki, gg.: med. Arneri Vlaho, med. Cipanowski Ivan, med. Nikolič Petar in med. Stojanov Ivan; odbor- niki, gg.: prof. dr. Krones Fran vit. pl. March- land, prof. dr. Mischler Ernst, med. Begič Milan, med. Cvetkovič Atanazije, teh. Domański Stani- slaus in jur. Urbanek I.

Popravek. V poročilu o shodu v Bazovici je rečeno po pomoti, da je gosp. Ivan vitez Nabergoj kakor nekdanji župan dobival po 20 gld. na mesec. Ne na mesec, ampak na leto je dobival toliko.

Teralnica za morilcem. Tukajšnjemu policijs- kemu ravnateljstvu je včeraj došla brzojavna te- ralnica za 18-letnim dečakom Nikolo Haramio. Isti je na sumu, da je v Sanvincentu v Istri, dné 14. t. m. umoril in oropal posestnika Antona Man- zonija. Sodi se, da se Haramia skriva v Trstu.

Zasačen ponarejalec menjic. Na Reki so zaprli brezposelnega trgovskega pomočnika Ivana Saksido iz Dornberga, obdolženega ponarejanja menjic. Saksida je bil pokazal sluzi reške eskomptne banke ponarajeno menjico, glasečo na 147 gld. Sluga je obvestil o tem dotična dva trgovca, čijih podpisa sta bila ponarejena na menjici in takó so prijeli ponarejalca, še predno je predložil menjico na izplačo. Pri Saksidi so našli več ponarejenih dokumentov, med temi cel tucat ponarejenih vo- jaških listov.

Odlikovanja z milenijskega. Te dni so bila v Bu- dimpešti objavljena imena na razstavi odlikovanih razstavljavcev. Porota je dosodila 147 častnih di- plomov, 102 zlati, 200 srebrnih državnih kolajnu, 1234 velikih milenijskih kolajnu, 2914 razstavnih kolajnu, 2852 diplomov priznanja in 2242 kolajnu za sodelovanje, vsega torej 9691 odlikovanj. Prava poplava! Razstavljavcev je bilo 26.000, odlikova- nih je 9691, torej okoli 34%, ali jedna dobra tretjina. — Službeni popis odlikovanih predmetov in imena razstavljavcev sestavlja debelo knjigo 41 tiskovnih pol. Tiskalo se je te knjige tri cele tedne, zato se je nekoliko zakasnila objava teh odlikovanj.

Gledališče v Sarajevu. Vprašanje o gradnji gledališča v Sarajevu, za katero se je zasnova poseben odbor, došlo je te dni pred mestni svet v Sarajevu. Tamošnja mestna uprava je namreč naprosila, da prevzame to gradnjo na-se. Mestni svet je odgovoril, da priznava v principu potrebo te osnove, toda z obzirom na sedanji položaj fi- nanc mesta Sarajeva se ne more za sedaj izreči za izvedenje omenjene osnove. Gradnjo je torej odlo- žiti na ugodniši čas.

Načrt za razdelitev Turčije? Londonska „Daily-Mail“ priobčuje, da je veliki knez Nikola Nikolajevič, ki biva sedaj, kakor znano, na Dunaju, predložil našemu cesarju načrt za razdelitev Tur- čije. Ta načrt se glasi: Rusija si vzame Malo Azijo, Avstrija razširi svoje meje do Soluna, Fran- coska dobi Sirijo in Italija zasede Albanijo. Egipet ostane absolutna last Angleške, a Carigrad je pro- glasiti svobodnim pristaniščem (?), stoječim pod garancijo evropskih držav.

Ali si ni „Daily-Mail“ morda sama izmislila ta „načrt“ zaradi — Egipta?

Koliko stane evropski mir? Evropske države vzdržavajo pod orožjem po priliki $3\frac{1}{2}$ milijarde vojakov in sicer okoli 3.200.000 v stalni vojski, ostalo pa v mornarnicah. V tem pa niso všteta domobranstva, rezerve, črna vojska, milice itd. Za to redno vojsko troši se na leto preko 4 $\frac{1}{2}$ milijone frankov, a vrednost vsega vojniškega materiala in stavb cení se povprečno na najmanj 30 milijard. K temu je še treba prišteti obresti državnih dolgov, od katerih sti gotovo 2% napravljeni za vojniške svrhe. Ker dolg evropskih držav iznaša 121.178 milijard, treba prišteti vsako leto vsaj 3 milijarde za obresti tega dolga. Vsi stroški za evropsko vojsko iznašajo torej vsako leto okoli 10 milijard. — Narodni ekonomí niso složni v tem, da-li je ta svota prevelika za vzdrževanje miru ali ne. Člo-

vekoljubi pa mislijo vsakako, da bi se s tem ogromnim kupom denarja dala ublažiti beda človečanstva in bi se mogla znatno povspesiti civilizacija.

Statistika štrajkov na Angleškem. V Londonu je izšla te dni knjiga o štrajkih minolega leta. Konstatuje se, da se je lani, kljub mnogoštevilnim štrajkom, izgubilo manj dni, nego druga leta. Štrajkov je bilo lani 876, katerih se je udeležilo 263.758 delavcev. Leta 1894. pa je bilo 1061 štrajkov, katerih se je udeležilo 324.425 delavcev. — Največ štrajkov so povzročili zidarji, in sicer 197. Vzrok tem štrajkom bila so vprašanja za povišanje zaslužka in pa znižanje števila delavnih ur. Neredov ni bilo nikjer. — V 303 štrajkih, to je 34,6%, „dobili“ so delavci, to se pravi, gospodarji in delodajalci so ustregli zahtevam štrajkovcev. Teh štrajkov pa se je udeležilo le 24% vseh onih delavcev, ki so štrajkovali tekom vsega leta. — Vseh izgubljenih dni vsled štrajka je bilo lani 5.542.652 (leta 1894. bilo je 9.322.096 takih izgubljenih dni, leta 1893. pa celó 31.205.062!) — Povprečno je trajal vsaki štrajk 21,6 dni. Na mezdah in zaslužku so izgubili štrajkovci 1.120.000 funtov šterlin (okolo 18 in pol milijona glđ.)

Prodaja časopisov v Budimpešti. Policijsko ravnateljstvo v Budimpešti je objavilo naredbo, glasom katere bo de od 1. januarja 1897. naprej vsakomur dovoljeno prodajati časopise po ulicah Budimpešte.

„Dober dan, gospod medved!“ Iz Liberca na Češkem poročajo: Te dni sta došla v vas Ličkov dva Bošnjaka z ukrotenimi medvedji. Zverine so kazale svoje umetnosti, plesale so, skakale na povelje in drugo. Med gledalci, ki so se radovedno zbrali krog medvedov, bil je tudi hlapec Anton V. Ta hlapec se je bahal svojim tovarišem, da se ne boji takega ukrotenega medveda in (da pokaže svoj pogum) stopil je pred plesajočega velikega medveda, ga prijel za tace, potresel in rekel: „Dober dan, gospod medved!“ Ta kolegijalnost pa brzkone ni bila po volji medvedu, kajti čim je hlapec izustil porogljiv pozdrav, zasolil mu je medved zaušnico, da se je drzni hlapec okrvavljen in omedlel zvalil na tla. Lastnik medveda je urno priskočil, kajti moglo bi se dogoditi še večje zlo. Hlapec pa je imel na tej jedni medvedovi zaušnici več nego dovolj, kajti medved mu je bil s svojimi kremplji odtrgal lice! Hlapca so odpeljali v bližnje soto Lihéšic k zdravniku, ki ga je obvezal in poslal v bolnišnico. Lice mu ostane pohabljen vse življenje in ga bo vedno spominjalo na kolegijalnost z medvedom.

Mraz v Galiciji. Iz Lvova pišejo: V naši pokrajini se je pojavila zgodnja in huda zima. Od dne 10. t. m. sem je v vstočni Galiciji razmerno hud mraz. Tudi v Lvovu je kazal toplomer letos že 7. celó 9 stopinj pod ničlo. Dne 17. je zapadel sneg, a toplota je vedno pod ničlo. Na Zolkievski cesti je zmrznil nek pijan kmet.

Vpliv alkohola na otroke. Nedavno je slavni učenjak prof. dr. Nothnagel spregovoril o uživanju alkohola. Vse njegovo predavanje bilo je lepa in resnobna opomena zdravnikom in staršem. Zdravnikom je polagal na srce, naj pomislijo, da je tešek greh, ako se daje otrokom piti žganja, vina ali piva. Do 14 leta ne bi smel nijeden otrok uživati vina, piva, čaja, a niti kave ne. Vse to razburja, a dete tudi brez tega lahko živi. Radi tega mora se zvati pravim hudodelstvom, ako koji zdravnik trdi, da je vino tečno in krepljivo za otroke, naravnost otroče pa je, ako trdi kateri zdravnik, da črno vino daje več moči nego belo. Profesor Nothnagel je izrekel svoje nadeje, da zdravniki vendar že enkrat opuste taka napačna tolmačenja in da bodo nastojali v praksi pri otrocih kolikor možno omejiti vživanje opojnih pijač. Prerano uživanje alkohola je baš vzrok strašanski nervoznosti naše dōbe!

Koledar. Danes (25.): Katarina, devica muč.; Jukunda, mučenica. — Jutri (26.): Konrad, škof; Peter, škof in mučenec. — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri 15 min., zatoni ob 4 uri 17 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 8,5 stop., ob 2 pop. 12 stop. C.

Razočaranje.

Slušica iz tršaškega življenja. — Spisal A. Zajo. Prišla je v Trst: tužna, izmučena in jadna. Sama in zapuščena je počasi stopala po

kamenitih mestnih ulicah in začudeno ogledovala krasne hiše, predstavljaje si, v svoji najivnosti, ono velikansko bogastvo, ki baje mora počivati med tem nagromadenim kamenjem. „Oh!“, je vzdihnila, „kako je tukaj lepo; srečni ljudje, ki prebivajo tu... Upam, da se tudi zame dobi prostorček; saj bodem rada opravljala vse, kar se mi ukaže. Tukaj-le, v tej veliki palači je gotovo mnogo ljudi; pojdem poprašat za službo“, dejalo je dekletce samo pri sebi ter, vstopivši v neko hišo, hitelo je gori po širokih, s preprogami pokritih stopnicah. Prišlo je v prvo nadstropje. Nemo je obstalo pred zaprtimi vratmi; njeno srce pa je močno utripalo: revica ni znala, kaj da bi počela. „Počakam, da kedo pride“, mislila si je, ter, naslonivši se na železno ograjo stopnic, zrla v vis, na umetno imensko ploščico, nahajajočo se na steni. Po preteku nekaj minut so zaškripala vrata, pred njo pa je stopil elegantno oblečen gospod. Deklica se je zganila, potem pa, vprši črno oko v njega, dejala nežnim glaskom: „Oprostite gospod! Mati mi je umrla... ostala sem sama, sama... zato pa sem prišla v Trst, da si poiščem službo“. — „Prosjačenje je tu zabranjeno!“, odgovoril jej je nepoznanec. Deklica ni razumela, kajti gospod je govoril v nepoznanem jej jeziku, zato pa je nadaljevala: „Prosim gospod, ali ne bi me hoteli sprejeti v — — —“. „Poberi se!“, zadržal se je na njo italijanski olikanec, „tu ne trebamo „ščavov“. Hotela je še nekaj spregovoriti ali grozeča postava moža jej je preveč imponirala, zato pa se je obrnila in v svoji prirojeni pohlevnosti hitela doli na cesto, od koder je prišla. Na vogalu ulice je še malo postala, se obzrla po negostoljubni hiši, niz lice pa so se jej vsule solze, ki so, lesketaje se ko dragi biserji, padale na trdo cestno kamenje. — Kedo ve, morda bi se bil pod njenimi solzami kamen omečil poprej, kakor pa srce zagriženega lahona.

Razočaranje je nastopilo. Revica ni več ogledovala krasnih poslopij, kajti neka bojazen jo je gonila izmed teh odurnih ljudi, izmed tega nagromadenega kamenja. „Kam hočem sedaj?“, vprašala se je. „Ven, ven, tu ni prostora za-me! Domov, tja, kjer se govori moj mili slovenski jezik, kjer mi počiva moja mila mati!“ V takih britkih mislih korakala je dalje in konečno prišla do predmestja, preko katerega je vodila pot v njeno rojstno vasico. — Z veselimi nadami je prišla v Trst, vračala pa se je potrta na duhu in telesu. — Hitela je dalje po široki cesti, poleg katere se je vil drevored. Večerni mrak se je bil začel spuščati nazemlje; na pol ovenelo drevesno listje pa je tajinstveno šepetalo v hladnem jesenskem vetru. Dekletce je omahovalo od gladi, utrujenosti, teške dusne borbe ter se slepno zrušilo na klop, stoječo kraj ceste. Britko je zahtelo, kmalo zatem pa je, naslonivši glavico na naslonjalo klopi, trdo zaspalo — — —

Srce in razum mi zabranjuje omenjati razočaranje. Opomniti hočem jedino le to, da se je drugi dan, v nekem židovsko-lahonskem časniku, čitala nastopna notica: „Sinoči bila je sedemnajstletna deklina Ana T., rojena v B. na Krašu, na Miramarski cesti aretovana, ker se je klatarila okolo. Zgodaj je započela!“ — Tako je pisal žid; kaj pa ti porečeš na to, cenjena čitateljca?... O, razočaranje, razočaranje!

Najnovejše vesti.

Dunaj 25. (Poslanska zbornica.) Došlo je poročilo proračunskega odseka o državnem proračunu in finančni zakon za leto 1897. Nadaljevala se je razprava o uravnavi plač državnim uradnikom. Generalni govornik proti, posl. Brzorad, se je izrekel proti temu, da se ta predlog spravlja v zvezo s povišanjem davka na pivo in na žganje. Zbornica je sklenila 180 proti 8 glasom, da je preiti v podrobno razpravo.

Dunaj 25. Cesarica si je ogledala včeraj popoldne razstavo v hiši umetnikov in je bila jako zadovoljna s tem kar je videla.

Dunaj 25. Včerajšnjega obeda pri ruskem poslaniku na čast velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču se je udeležil tudi nadvojvoda Oton se soprogo.

Budimpešta 25. Cesar je došel sem ob 5. uri 40 min. zjutraj.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Dunaj. Pšenica za jabol — — — — — spomlad 1898 8,21 do 8,22 Oves za spomlad 6,01—6,08. Rž za spomlad 6,88—6,90. Koruza za maj-juni 1897. 4,10-4,11. Pšenica nova od 78 kil. f. 8,25 8,30 od 79 kilo. 8,35—8,40 od 80 kil. f. 8,40—8,45 od 81. kil. f. 8,50

8,55 od 82 kil. f. 8,50 8,65. Ječmen 6-10-8— prose 5,65—6-10.

Pšenica: Omejene ponudbe, slabe povpraševanje. Prodaja 10000 met. stot. po stalnih cenah. Vreme: lepo.

Praga. Neratificirani sladkor tor. 12/12, november-december 12/12.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst a carino vred odpošiljatelj procen f. 33/75 34— Concasse 34/75—35— Četvorni 34/— — — — — V glavah sodih 37/50—

Havra. Kava Santos good average za november 61— za mare 61/75.

Hamburg. Santos good average za november — — — za dec. 50— za mare 1897. f. 50/75, za juli 51/75.

Dunajska borza 25. novembra 1896

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101,20	101,25
„ „ v srebru	101,15	101,25
Avstrijska renta v zlatu	122,25	122,65
„ „ v kronah	100,95	101,—
Kreditno akcije	363,50	364,10
London 10 Lst.	119,95	119,85
Napoleoni	9,53	9,53
30 mark	11,75	11,75
100 Ital. fr.	45,10	45,15

ZELEZNISKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj, Divačo in na Dunaj
4.40 popol. v Herpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)

Lokalni vlak ob praznikih:
2.20 popol. v Divačo.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Herpelj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane,

Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divače.

b) **Južna železnica.** (Postaja južne železnice.) Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.35 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.05 „ brzovlak v nabrežino, Videm, Rim.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürzschlaga.

DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak v Dunaja.
10.30 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.30 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine;—
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Spodaj podpisani, raznašalec našega lista, ki je zajedno **urar**, priporoča se toplo p. n. občinstvu za popraviljanje vsakovrstnih ur. Udani **Friderik Colja**, vratar hiše št. 8 ulica Solitario.

Važno za usnjarje!

Posojilnica v Konjicah kupila je iz zapuščine znanega tovarnarja Janeza Stanzer tovarno za usnje in hišo z gospodarskim poslopjem.

Tovarna za usnje pripravljena je za 20 do 30 delavcev in se ponuja na najem ali za nakup. Več pove **Dr Ivan Rudolf**, odvetnik v Konjicah na Stajerskem.

Borzni trg št. 14

Sedanja razstava:

50 prikazov

RUSKI CAR

v Parizu

P sebna novost

Ustopenina

20 novč. otroci

10 nov.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tiscoboni ovet“ (Milleflori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluzem, če peče v želodcu, kakor proti sluzem probavljanju in hemoroidam. Jeden omot za zdravljanje, stoji 30 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Velika zaloga

sena in slame v omotih (balah), **ovsa in otrobov** po najprimernejših cenah

Via Scussa št. 3 in Via Geppa št. 4, palača Panfil.

— Tiskarna Dolenc v Trstu.